

Det er ikke alene en Lov, der straffer Arbejdsgiveren, hvor han paa den anførte Maade virkelig har et paaviseligt Straffens ansvar, men den paalægger ham ogsaa at bære Ansvaret for Ting, som han ikke med nogen Ret kan siges at være Skyld i. — Med Hensyn til Spørgsmaalet om Bygningsarbejde under § 4, A Punkt 4, udtalte den højtærede Minister, at han henholdt sig til det 3dje Medlem for 1ste Kreds (Fussing) i det andet Ting og støttede sig paa dennes Autoritet med Hensyn til den tilfredsstillende Affattelse af denne Paragraf. Jeg kan ikke tro andet, end at der heri foreligger nogen Misforstaaelse, eftersom det viste sig i det andet Ting, at det nævnte Medlem forlangte foretaget delt Afstemning over denne Paragraf og var med blandt dem, der stemte mod den Del af den, som alligevel blev vedtagen. Jeg tvivler ikke paa, at det nævnte ærede Medlem har erklæret sig tilfreds med den formelle Redaktion af Paragraffens Ord; men angaaende dens reelle Indhold og specielt angaaende Undtagelsen af de enetages Huse, tror jeg at være overbevist om, at det nævnte ærede Medlem staar ganske paa samme Standpunkt som jeg. Han er ikke tilfreds med Affattelsen, og særlig den med den nysnævnte Undtagelse, der netop bringer de andre Bestemmelser til at tage sig grelt og uheldigt ud. — Jeg fremsatte forleden Dag det Spørgsmaal, hvad der i denne Paragraf forstodes ved Økonomibygninger, eftersom jeg ikke fandt Udtrykket ganske klart. Den højtærede Minister mente, at mit Spørgsmaal laa i, at jeg ikke var nøje kendt med Landboforhold. Jeg skal nu ikke indlade mig paa denne Side af Sagen, men kun pointere, at det ikke var Landbrugets Mening, jeg ønskede at kende om dette Forhold, men Forslagsstillere og den højtærede Regerings. Jeg har nu faaet den autentiske Fortolkning, og den gaar ud paa, at ved Økonomibygninger forstaaes Driftsbygninger i Landbruget. Det gør mig meget ondt, at dette er konstateret; Bestemmelsen burde altsaa rettelig udtrykkes i disse Ord: Enetages Huse udgaa af Loven, for saa vidt de ere Beboelseshuse, eller for saa vidt de ere Driftsbygninger, der staa i Landbrugserhvervets Tjeneste; men hvis de ere Driftsbygninger, der staa i Haandværkets, Handelens eller andre Erhvervs Tjeneste, saa ere de inde under Loven. Jeg synes, det er en kedelig Form, denne Undtagelse saaledes har faaet. Jeg tror ikke, den er af nogen praktisk Betydning for Landbruget som Erhverv; der vil sikkert

ikke blive Tale om nogen Besparelse, som er nævneværdig. Men Undtagelsen bliver meget uheldig, naar man ser hen til det Forhold, der oftere er berørt her under denne Forhandling, nemlig Forholdet mellem Land og By. Hvad der skal forstaaes ved Begreberne „Land og By“, kan der ganske vist være delte Meninger om. Jeg hørte saaledes forleden Dag det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen), som jeg ellers synes er saa overmaade klar, udvikle, at man ikke kunde sige, Landbruget stod uden for denne Lov, men for at paavise dette, nævnte han, at paa Landet faldt ikke alene Arbejderne i Mejerier og ved Tærskværker, men ogsaa ved Stenbrydning, Isning, Kalkbrydning, Jærnbanebygning osv., ind under Loven; altsaa, sagde han, ser man, at Loven ikke gør Forskel paa Land og By. Men skulle vi benytte Ordene Land og By korrekt, tror jeg, vi skulle forstaa dem i Betydning af Landbrugserhverv og Byerhverv, under hvilket sidste Navn vi slaa Handelen, de industrielle og andre til Bylivet knyttede Erhverv sammen, uanset om de drives i Landkommuner. Nu tror jeg, det vil være det heldigste for en god Forstaaelse mellem disse Erhverv, ogsaa ude paa Landet, at vi give den her omhandlede Lovbestemmelse en saadan Affattelse, at vi ikke skabe særlige Byrder f. Eks. for en Smedje eller et Bødkerværksted ude paa Landet, naar disse Byrder ikke bæres ved lige saa høje, lige saa lange, lige saa brede og lige saa farlige Bygninger, som anvendes til Stalde, Køhuse eller Mejerier. Jeg synes ikke, en saadan Forskel kan bringes i Overensstemmelse med noget Princip i Loven. Lovens Hovedprincip er jo Farligheden, og naar Dimensionerne ere nøjagtigt de samme, ser jeg ikke, der kan være Forskel paa Farligheden ved at opføre disse Bygninger, fordi den ene anvendes til Land-, den anden til Byerhverv. En bygger et Snedkerværksted, hans Nabo en Lade; spørges der da: hvori kan det ligge, at disse to Huse, der have nøjagtig de samme Dimensioner, alligevel i denne Lov behandles saaledes, at der paahviler den første en Forsikringspligt, medens Naboen er fritagen for en saadan, saa bliver Svaret dette, at der i denne Lov er to Principper, om ikke flere. Det ene er Farlighedsprincippet, og det andet er det Princip at gøre Forskel paa Erhvervene. Og det sidste vil ikke tjene til at fremme en god Forstaaelse mellem Landerhverv og Byerhverv, ikke alene mellem de egentlige Købstæder og Landkom-